

Częstochowa, 04.05.2022r.

dot. OK.II.0003.6.2022

Pani
Urszula Całusińska
Radna powiatowa

W odpowiedzi na interpelację z dnia 21.04.2022r. (22.04.2022r. – data wpływu) w sprawie przedłożenia informacji nt. organizacja ogrodu botanicznego w Chorzenicach uprzejmie informuję, że na wstępie należy wyjaśnić, że ogród w Chorzenicach nie jest ogrodem botanicznym, ponieważ nie takie były założenia i cele. Jest to ogród edukacyjny inspirowany nurtami podążającymi w stronę alternatywnej edukacji oraz bliskiego kontaktu z naturą, ma wymiar terapeutyczny, wspólnie tworzą go dzieci, opiekunowie i społeczność lokalna.

W związku z realizacją idei tzw. „zrównoważonego rozwoju” Zarząd Powiatu wspólnie z Dyrekcją Domu Dziecka w Chorzenicach postanowili zainicjować utworzenie ogrodu edukacyjnego. W tym celu w 2021 r. odbyło się szereg spotkań, konsultacji i dyskusji z wieloma partnerami społecznymi. Jesienią w 2021 r. dokonano pierwszych nasadzeń roślin, krzewów i drzewek, a wiosną w 2022 r. rozpoczęto prace urządzeniowe części ogrodu edukacyjnego.

Projekt koncepcyjny ogrodu edukacyjnego przy Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach został opracowany przez architekta krajobrazu Panią Izabelę Zalewską-Kantek – specjalistę z dużymi osiągnięciami w tej dziedzinie.

Wokół dworu mieszczącego Dom Dziecka w Chorzenicach rozciąga się park o powierzchni 5 ha. Park ten powstał w latach 30-tych XX wieku. W ramach zasad zrównoważonego rozwoju, wychowania w duchu ekologii oraz wspierania społeczności lokalnych, koncepcja projektu zawiera rozbudowany program edukacyjny, mający służyć zarówno wychowankom domu dziecka jak i mieszkańcom okolicy. Dzięki temu ogród w Chorzenicach ma szansę stać się platformą współdziałania szerokiego spektrum grup społecznych: dzieci, nauczycieli, samorządu, organizacji pozarządowych, wolontariuszy, lokalnego biznesu, mediów, aktywistów, mieszkańców którym rozwój regionu nie jest obojętny.

Priorytetem przy tworzeniu koncepcji ogrodu było oczywiście dobro i rozwój dzieci przebywających w domu dziecka. Autorka projektu uważa, że „terapeutyczna i dydaktyczna uprawa ogrodu przez dzieci daje bezpieczną przestrzeń do współpracy bez rywalizacji, co w wieku dorosłym ułatwia tworzenie sieci powiązań interpersonalnych, rozwija empatię i wrażliwość na otoczenie. Systematyczna, kolektywna praca w ogrodzie w krótkim czasie powoduje zawiązanie społeczności dbającej o miejsce, z którym jest coraz bardziej związana emocjonalnie. Działanie prowadzące do rzeczywistych rezultatów, efektywna praca dająca wymierne osiągnięcia (nie jałowe emocje, jak np. w przypadku gry komputerowej), zacieśnia więzy w grupie. Należy podkreślić, że uprawa ogrodu jest zajęciem całkowicie nieelitarnym. Może w niej uczestniczyć każdy, bez względu na wiek, wykształcenie i stan posiadania. Przez

to jest niespotykane nośną płaszczyzną rozwoju interakcji społecznych, ułatwionych niewyczerpanym tematem do rozmów, jakim są rośliny, ich rozwój i uprawa. Więzy międzypokoleniowe i towarzyskie tworzą się i zacieśniają w oczywisty sposób. W tak przyjaznych warunkach dzieciom łatwiej zyskać samodzielność, rozwijać tolerancję, badać reguły rządzące światem, przechodzić kolejne etapy inicjacji społecznej, śmielej wchodzić w dorosłe życie.

Dobrze zorganizowany ogród edukacyjny stanowi miejscową atrakcję. Przyciąga ludzi zamieszkujących w okolicy, będąc odmienną propozycją wspólnego spędzenia czasu. Dla dzieci i młodzieży jest twórczą alternatywą oglądania telewizji i gier komputerowych. Rozszerza wiedzę i spektrum zainteresowań otaczającym światem. Samoistnie powoduje zdobycie nowych umiejętności jak: odnalezienie i praca w grupie, odpowiedzialność za złożone zobowiązania, szacunek dla pracy innych. Najbardziej zaangażowana grupa ogrodników doświadczy procesu wyznaczania i osiągnięcia wspólnych celów.”

W Polsce, kraju o tradycjach rolniczych, coraz mniej ludzi chce się zajmować uprawą ziemi. Jednocześnie, wraz ze świadomością żywieniową społeczeństwa rośnie zapotrzebowanie na produkty spożywcze powstałe w ekologiczny, naturalny sposób, bez udziału sztucznych, chemicznych substancji przy produkcji i technologii przetwórczej. Naturalna uprawa w ogrodzie edukacyjnym jest inicjacją zachowań alternatywnych do produkcji wielkoprzemysłowej na rzecz uprawy ekstensywnej. Daje dzieciom nowe umiejętności. Pozostaje mieć nadzieję, że zechcą w przyszłości zdobytą wiedzę pogłębiać i niektóre z nich wybiorą naturalne rolnictwo, ogrodnictwo lub sadownictwo jako wykonywany zawód. Oprócz tego uświadomienie dzieciom, że jedzenie nie powstaje w sklepie, a jego produkcja to skomplikowany i długotrwały proces oraz wysiłek wielu ludzi, skłoni je do właściwego pojmowania szacunku do posiadanych dóbr i możliwości. Ważną rolę edukatorów w obecnych czasach jest zwrócenie uwagi na niezastąpioną rolę pszczół, a także kwestię ich ochrony i wymierania. Dlatego, w ogrodzie edukacyjnym priorytetem w nasadzeniu roślin będą gatunki drzew, krzewów i kwiatów miododajnych oraz budowanie uli.

1. Założone cele koncepcji projektu ogrodu edukacyjnego:

1. 1. Edukacyjny:

- edukacja ogrodnicza i botaniczna;
- zapoznanie z tradycją rolnictwa;
- praca w sadzie;
- pasieka edukacyjna i apiterapia;
- edukacja ornitologiczna i entomologiczna.

1. 2. Społecznoświatwórczy, socjalizacyjny:

- nawiązanie współpracy z lokalnymi grupami działania: świetlicą wiejską, Stowarzyszeniem „Rozwojowa wieś”, Fundacją „Dobra Ziemia” i in.
- nawiązanie współpracy z lokalnym biznesem i grupami zawodowymi: leśnicy, strażacy z OSP, RSP Chorzenice i in.

1. 3. Kulturalny:

- organizacja spotkań związanych z historią okolicy, tradycją agrarną;
- wspólne obchody świąt związanych z cyklem wegetacji np. dożynki, marzanna itp.

1. 4. Estetyczny:

- urozmaicenie i wzbogacenie struktury parku poprzez atrakcyjne nasadzenia.

1. 5. Twórczy

- wspólne działania artystyczne, ogrodnicze i ekologiczne w obrębie terenu przedmiotowego.

2. Zakres projektu:

2. 1. Projekt koncepcyjny ogrodu edukacyjnego:

2. 1. 1. Podział funkcjonalno-przestrzenny z omówieniem zadań edukacyjnych,

2. 1. 2. Nasadzenia użytkowe i ozdobne: wyszczególnienie gatunków i ilości,

2. 1. 3. Wyposażenie uzupełniające,

2. 1. 4. Konsultacje z ekspertami.

2. 2. Konspekt programu edukacyjnego dotyczącego uprawy ogrodu, podzielonego na pory roku.

2. 3. Projekt koncepcyjny naturalnego placu zabaw:

- plac zabaw z wykorzystaniem naturalnych surowców i materiałów oraz zasobów terenu należącego do placówki.

3. Inwentaryzacja drzewostanu istniejącego

- zadrzewienia istniejące

- gospodarka drzewostanem.

4. Koncepcja rewaloryzacji parku przypałacowego w Chorzenicach i adaptacja do roli edukacyjnej, socjalizującej oraz rekreacyjnej .

4. 1. Kwerenda historyczna.

4. 2. Projekt koncepcji funkcjonalno-przestrzennej.

4. 3. Projekt rewaloryzacji i uzupełnienia nasadzeń.

5. Wykaz roślin uwzględnionych w projekcie.

6. Wykaz pozostałych materiałów.

W założeniach utworzenie ogrodu edukacyjnego nie jest działaniem jednorazowym, lecz wymaga cyklicznych prac realizowanych w zależności od pór roku, a także stosownie do możliwości organizacyjnych, społecznych i finansowych. Zarząd Powiatu wspólnie z Dyrekcją Domu Dziecka w Chorzenicach, władzami gminy Kłomnice i wszystkimi zainteresowanymi stronami społecznymi będzie kontynuował realizację projektu ogrodu edukacyjnego uwzględniając przy tym rolę pszczoł w środowisku i ekosystemie.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Przewodniczący Rady Powiatu Częstochowskiego
3. a/a